

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

813. An, & qualiter per subrogationem ad possessionem ea continuetur, aut transferatur in sabrogatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

secundum eam obtenta fuerint impetrationes, ita potius dicatur esse in viridi observantia, dicique potest, quod ait C. de Luca. de benef. d. 76. n. 7. de constitutione Innoc. X. in eadem, vel saltem affine materia edita 13. Febr. 1652. sub poena privationis beneficiorum, prohibente usum transumptarum literarum Apostolicarum, non habentium subscriptionem ac sigillum Datarii &c. nimirum, quod, cum edita sit per viam legis generalis, ac publicata in Curia, eo ipso etiam afficiat ignorantes; cum lex pontificia non subiaceat solennitatibus publicationis in quibusvis locis, ac lapsus cuiusdam termini post eam, & acceptationis populorum cum similibus, quibus alia leges subjacent.

2. Limitat tamen haec responsionem Paris. l. c. n. 20. nisi possessio capiatur nomine Camerae vigore Brevis, dum Breve succedit loco literarum, & possessio rite capitur. Solet autem in Curia saepe dari in beneficiis litigiosis, in quibus meruit de successura lite huiusmodi Breve de capienda possessione citra vitium spoli & attentatorum. Paris. ib. n. 21. citans Staphil. de lit. gratia. p. ult. de rescript. in forma Brevis. n. 24. Lancell. de attent. p. 2. c. 4. n. 394. ubi plura de hac materia.

Questio 812. An, & qualiter per subrogationem ad possessionem ea continuetur, aut transferatur in subrogatum?

1. **R**espondeo declarando id ipsum ex Lott. l. 3. q. 13. per tot. ubi hac de re accuratè & solidè. Observandum itaque primò, provisò Apostolico tanquam de reservato vel affecto consuevisse concedi, literas super gratiose illius subrogatione, non tantum ad defuncti jus & litem (si qua cum eo fuit) licisque ejusdem prosecutionem, sed etiam ad possessionem, in qua fuit defunctus, ita ut hac ratione multiplex concurrat gratia sub una clausula. Lott. l. c. n. 1. De qua etiam subrogatione ex suppositione litis vide eundem, l. 2. q. 20. n. 164.

2. Secundò: usu receptum esse, ut in quacun- que supplicatione ad beneficia inter ceteras clausulas generales hac quoque inferatur; quòd litera per viam gratiosae subrogationis, etiam quoad possessionem, expediri valeant. Lott. n. 3. citans Gonz. ad reg. 8. §. 3. proem. n. 75. Unde signata supplicà, Papa censetur supplicem ipsum subrogasse; dum enim vult, posse expediri literas subrogationis; utriusque vult illum subrogatum censeri. Lott. n. 4.

3. Tertiò: cum incorporalia non dicantur nisi quasi possideri, juxta Gl. in l. 3. de acquirend. possess. p. corporalia. & Baldum in c. contingit. n. 2. de dolo & contumacia. Lott. n. 10. in quantum nimirum, dum capitur intellectualis illa possessio rei incorporalis per possessionem rei corporalis, cui adhæret; illa intelligitur per eundem obtineri, qui rem incorporalem detinet, juxta l. si edes. ff. de servit. urban. praedior. Lott. n. 11.

4. Quartò: dum itaque possessore beneficii (quod est quid incorporeum) cedente vel decedente, aliquem providendo subrogat in possessionem illam beneficii, non esse difficultatem in hoc, qualiter hac possessio transferatur absque formali traditione; id enim facillè conceditur illi supremæ potestati principis, quâ possit transferre veram possessionem, id est, naturalem & civilem de persona in personam citra actum corporalem, ut Baldus communiter receptus, in l. raptores. c. de Epis. & cler. Menoch. decis. 11. n. 2. ut live pend. Natta. conf.

398. n. 26. & 28. & alii apud Lott. n. 13. qui idem habet n. 43. Sed qualiter hæc sit eadem numero possessio, seu ejus continuatio, & non nova, seu nova apprehensio; cum illa existens apud defunctum tempore data rescripti, seu signata supplicæ, videatur esse extincta cum vita decessoris. Lott. n. 16. Papa enim non prævenit tempus mortis, ut facit statutum continuans possessionem defuncti in heredem (inter quod statutum & hanc subrogationem diversitatem vide apud Lott. hic de n. 42.) neque delictum factumve aliud implicans amissionem possessionis. Lott. n. 17. & 18.

5. Hinc jam observandum quintò, in hac materia beneficii locum non habere regulam illam juris civilis, quâ dicitur; cum vita defuncti possessionem quoque ejus ita extinguatur, ut in persona, si vera, si ficta non sustineatur, juxta l. cum hered. ff. de acquir. possess. nam dum beneficiatus defungitur, possessio beneficii & aliorum corporalium, quæ in se (etiam secundum rationem juris civilis) rapit possessionem beneficii, prout est jus in corporale, non vacat, sed remanet penes universalem, vel etiam singularem Ecclesiam, ut dictum ante. Lott. n. 19. Ita etiam, ut Prælati, qui nunquam fuit in possessione alicujus prædii Ecclesiæ &c. possit tamen agere spolio contra intrusum in possessionem talis prædii, non quidem nomine proprio; cum nunquam possederit, sed nomine Ecclesiæ, apud quam semper fuit conservata eadem possessio. Lott. n. 20. citans Rotam. decis. 28. n. 2. de rest. spol. in antiq.

6. Sextò: prædiorum etiam aliarumque rerum corporalium spectantium ad beneficium, custodia (prout custodia hæc omnino est quid diversum ab ipsa possessione. l. possideri. de acquirenda possessione. Menoch. de rest. poss. remed. 3. n. 47.) juris ministerio in eum rectè transire, qui beneficii omnimodam habet dispositionem. Lott. n. 21. & 22. citans Gl. in c. cum vos. de off. ordinar. v. economus. Jo Andr. ibid. n. 26. & Abb. in c. 2. de consuetud. n. 10. Quare dum Papa providet de reservato vel affecto, solum apud eum tanquam Christi vicarium, & Ecclesiæ visibile caput datur possessio beneficii & rerum illius, sed etiam apud illum tanquam apud collatorem datur custodia rerum temporalium, quæ hac ratione censetur subjæta oculis corporeis ipsius, & quodammodo positæ inseparabiliter sub aspectum. Lott. n. 23. Atque ita demum fit, ut dum hunc suum provisum subrogat ad possessionem defuncti, idem possessionem ipsam veluti rerum positarum sub suo aspectu in eum transferat, non secus ac ille, qui ex turri, dum vendita prædia demonstrat, eorum possessionem prospectui subjæctam emptori tradit in casu. l. qui meo. ff. de acquirend. possess. Lott. n. 25. citans Abb. in c. 2. de consuetud. n. 10. ex Barbat. ibid. n. 86. ita ut ex eo actu optimè etiam consequatur traditio possessionis beneficii; quia per inductionem in possessionem rei corporalis fit immisio in possessionem rei incorporalis illi adhærentis. Lott. n. 26. ex Innoc. in c. in literis. de restit. spol. Adeoque jam subrogatio hæc, de qua loquimur, in effectu nihil est aliud, quam continuatio possessionis, de persona decessoris ad personam successoris. Lott. n. 27. citans Beroj. conf. 13. n. 14. l. c. Gregor. decis. 307. nu. 16. quæ subrogatio non concluditur ex solo & simpliciter rescripto Papæ, seu signaturâ gratiæ, in quo extat supradicta clausula, sed ex literis, in quibus extensum est decretum illius, ut dictum

dictum supra. Lott. n. 28. Porro notandum, quod clausula dicta; quod litera per viam gratiosae subrogationis, etiam quod ad possessionem expediri valeant. dum in supplicatione inseritur, non consideretur in abstracto, & de se simpliciter, sed in ordine ad aliam clausulam: si affectum, aut reservatum, aut litigiosum sit beneficium: fundamentum enim hujus gratiosae subrogationis ad possessionem non est aliud, quam cessatio omnis praedicti inferiorum collatorum, & hujus cessationis certitudo. Ac proinde sine hoc supposito resolvitur subrogatio hujus clausulae implicita in simplicem collationem, nec quidquam operatur, nisi tota narrativa principalis gratia justificetur. Lott. n. 32. citans Garc. p. 6. c. 4. n. 32, & Rot. decis. 187. n. 1. & 4. p. 1. recent. submotâ enim reservatione, aut alio impedimento ex lite vel affectione respectu Ordinarii in eo momento, quo beneficium vacat, impossibile est intrare continuationem possessionis, utpote quae consistit in illa custodia rerum corporarum penes Papam, & in qua ideo radicatur traditio illa possessionis de persona in personam. Lott. n. 32.

7. Denique notandum, subrogationem hanc gratiosam, de qua hic, longè diversam ab ea, quam rigorosam vocat, seu mandatum de subrogando, uti hæc diversitas deprehenditur ex forma literarum; dum enim Papa prænaratâ simpliciter provisione conversâ oratione ad ipsum provifum dicit: *Teq; ad possessionem, in qua dictus N. decessit, subrogamus*: reputatur gratiosa, nec hujusmodi literæ alteri dirigantur. Si vero, directis literis qualitercunque ad partem expeditis, certo executori mandat subrogare, dicitur subrogatio rigorosa, quæ non tantum eget certificatione narratorum, in ipsis literis, sed discussione juris defuncti, ne quando videatur Papa re minus per ipsum bene compertâ, voluisse patere huic provifio vitiosum ingressum. Lott. n. 33. & 34. vide eundem de hac materia fusè numeris seq.

Questio 814. An & qualiter possessio hæc, quæ continuatur, seu continuanda foret, per occupationem naturalis possessionis impediatur?

Respondeo: ad hoc intelligendum, duos distinguendos esse casus: Prior, quando possessio defuncti in ejus vita simpliciter tantum fuit turbata citra factum occupationis naturalis per innovationem aliquam, unde potius suspicatus fuerit turbati, quam verè dicatur turbatus. Et in hoc casu nihil est, quin subrogatus possit intentare possessorem retinendam. Lott. l. 3. q. 13. n. 46. Alter casus est, quando turbatio non fuit simpliciter illata per novitatem aliquam, sed positive per occupationem possessionis naturalis, & in hoc casu impossibile est reddi hujusmodi possessorem; quia transitus ille possessionis de persona in personam de facto fuit impeditus per talem occupationem continuatam, etiam post mortem decessoris; atque ita etiam tempore subrogationis. Lott. cit. n. 46. Ac proinde hoc casu, si illa occupatio sit hujusmodi, ut nihilominus fuisset dandum decessori mandatum de eo manutenendo, non impedit effectum subrogationis gratiosæ ad effectum immisionis. Lott. n. 47. ex Gregor. decis. 407. n. 13. & seq. Neque tamen etiam ex eo, quod in hoc casu subrogato denegetur manutentio, excluditur effe-

ctus subrogationis in ejus radice, quod minus possessio videatur continuata usque à Principio; quia cum illa occupatio naturalis non operetur, quo minus subrogatus habeat possessionem civilem, cui naturalis est perpetuò accessoria, juxta l. si id, quod. ff. de acquirend. possess. ubicunque isthæc apprehenditur, retrahitur actus, neque dicitur de novo quæri, sed continuari, quæ prius fuerat possessio. Lott. n. 48. citans Abb. in c. cum venissent. de restitu. spol. Porro quod ad possessorem redintegrandæ seu recuperandæ, illud, sive actionem de spolio non competere subrogato ex persona decessoris, dū is prius spoliatus fuisset, certissimum ait Lott. n. 49. nisi ut subdit n. 50. Papa aliter decerneret, aut videri posset decrevisse; quia nimirum spoliatio fuisset in supplicatione expressa, multoque minus posse ei competere remedium istud, seu actionem spolia ex propria persona, dum nimirum post obitum decessoris, vel etiam concessam subrogationem, se quis intrusisset in possessione, seu possessione naturalis occupetur, antequam subrogatus eam apprehendisset, ait Lott. n. 51. atque ita actionem hanc ferè totam se convertere ad possessorem adipiscendam ex remedio, seu juxta l. ultimam. c. de edicto D. Adriani tollendo. Lott. n. 5. Quod si autem contradictor nullus extet, qui possessionem occupet, cum literæ ipsimet dirigantur subrogato, poterit is propria auctoritate apprehendere possessionem. Lott. n. 53. etiam lite pendente absque metu attentatorum. Lott. n. 54. citans Lancell. de attent. in præfat. n. 340. &c. Aded etiam, ut nulla inhibicio antecedens subrogationem attendatur. Lott. n. 55. Quamvis, si post subrogationem subrogatus fuisset inhibitus, non posset per eum apprehendi possessio sine vitio attentati. Lott. n. 55. citans Lancell. ubi ante n. 373. Quinimo si quis primò fuisset intrusus manifestè attentando, & postmodum obtinisset gratiosè subrogari, censerit illud vitium purgatum, non tam ex simplici mutatione causæ, quam ex occultata vi prioris possessionis nulliter adeptæ, tradit Lott. n. 56. citans Rotam decis. 472. l. 3. p. 3. divers.

Questio 815. Dum in literis Apostolicis decernitur provifio possessio, est autem contradictor, ita ut necesse sit promoveri actionem hanc de possessore adipiscenda, quid faciendum subrogato?

Respondeo nihil aliud ex ejus parte præstandum est ad effectum, ut sibi decernatur immissio, quam ut exhibitis illis literis ad partem expeditis seu directis ipsi subrogato (impossibile enim est, ut iudex decernat immisionem, & pronuntiet super interdito adipiscendæ, nisi prius et exhibeantur literæ Apostolicæ, in quibus legitur ipsum Papæ mandatum, & sic magni prætoris edictum, quo expressè decernitur ipsi provifio possessio. Lott. l. 3. q. 2. n. 31. Is citato adversario justificet clericatum proprium, obitum defuncti in possessione beneficii, reservationem seu affectionem. Lott. cit. q. 13. n. 57. dicens, quod hæc tria probasse sufficiat in hoc casu, Rotam semper habuisse pro indubitato. De ceterò dictis literis exhibitis, iudex nihil pronuntiare debet super titulo, neque discussio ea super titulo fit ad hunc effectum, ut super eo pronuntietur. Lott. cit. q. 2. n. 32. vide eundem de his pluribus. cit. q. 13. n. 58.